

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

LIFE INTEGRUOTASIS PROJEKTAS
„NATURA 2000 TINKLO VALDymo OPTIMIZAVIMAS LIETUVOJE“
LIFE-IP-PAF-NATURALIT Nr. LIFE16 IPE/LT/016

**BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS
„ŽALIOSIOS PIEVOS“ (KODAS LTANY0014)
GAMTOTVARKOS PLANAS**

VILNIUS, 2026

PLANAVIMO DOKUMENTAS	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS „ŽALIOSIOS PIEVOS“ (KODAS LTANY0014) GAMTOTVARKOS PLANAS
PLANUOJAMA TERITORIJA	Buveinių apsaugai svarbi teritorija „Žaliosios pievos“ (kodas LTANY0014), Anykščių rajono savivaldybė.
GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS	Atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių būklę: 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2,5 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 5,5 ha plote), 9080, *Pelkėti lapuočių miškai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), auksuotosios šaškytės buveinės (ne mažesniame kaip 6,5 ha plote), šarvuotosios skėtės buveinės (ne mažesniame kaip 0,15 ha plote), pasiekti buveinių susiformavimą: 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 5 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), taip pat išsaugoti gerą EB svarbos rūšių buveinių, bei kitų teritorijoje aptinkamų vertybių būklę.
PROJEKTAS	LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT)
PROJEKTO FINANSAVIMAS	Europos Sąjungos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
PLANO ORGANIZATORIUS	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius, tel. +370 659 29483, el. paštas vsst@vsst.lt , interneto svetainės adresas https://vsst.lrv.lt/
PLANO RENGĖJAS	Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija, J. Biliūno g. 55, 29110 Anykščiai, tel. +370 686 10177, el. paštas aukstaitija@saugoma.lt , interneto svetainės adresas https://astd.lrv.lt/lt Gamtotvarkos plano ekspertai ir konsultantai: Nerijus Žitkevičius Egidijus Žalneravičius
RENGIMO PAGRINDAS	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgyvendinamo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT) veikla, skirta gamtotvarkos planavimo proceso peržiūrai ir tobulinimui

TURINYS

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS	4
II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS	8
III. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI	15
IV. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA.....	15
V. PRIEDAI.....	16

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

1. Žaliosios pievų gamtotvarkos planas (toliau – Planas) parengtas buveinių apsaugai svarbiai teritorijai (toliau – BAST) „Žaliosios pievos“ (kodas LTANY0014). Planas parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

2. BAST „Žaliosios pievos“ (toliau – Teritorija) yra Utenos apskrityje, Anykščių rajone, Traupio seniūnijoje. Teritorijos, kuriai parengtas Planas, užimamas plotas 44,65 ha. Dalis Teritorijos (39,30 ha) patenka į Žaliosios pievų botaninį-zoologinį draustinį (toliau – Draustinis). Teritorija, kaip ir Draustinis, priskirta Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) priežiūrai.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“, Žaliosios pievos įtrauktos į BAST sąrašą. Apsaugos tiksluose įvardintos vertybės (įskaitant jų būklės vertinimą ir apsaugos tikslą), Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) pateikti duomenys patikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie saugomas gamtos vertybes

Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Vertybės būklė	Apsaugos tikslas	Specifinės kriterijų vertės Teritorijoje
1.	6270, Rūšių turtingi smilgynai	BD I	Bloga – 2,5 ha Potenciali buveinė – 5 ha	Bendras buveinės „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ apsaugos tikslo plotas yra 7,5 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 2,5 ha plote ir pasiekti susiformavimą ne mažesniame kaip 5 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, kai kurioms jų – ši specifikacija: 6270.1 atkuriant blogos būklės buveinių plotus, iki 50 proc. jų ploto gali pasikeisti į buveines „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“, „6410, Melvenynai“.
2.	6510, Šienaujamos mezofitų pievos	BD I	Bloga – 5,5 ha Potenciali buveinė – 0,5 ha	Bendras buveinės „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 6 ha, kuriame atkurti gerą būklę ne	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, kai kurioms jų – ši specifikacija: 6510.1 atkuriant blogos būklės

				mažesniame kaip 5,5 ha plote ir pasiekti susiformavimą ne mažesniame kaip 0,5 ha plote.	buveinių plotus, iki 50 proc. jų ploto gali pasikeisti į buveines „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ ir „6410, Melvenynai“.
3.	9080, *Pelkėti lapuočių miškai	BD I	Bloga – 2 ha	Bendras buveinės „9080, Pelkėti lapuočių miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 2 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
4.	Auksuotoji šaškytė (<i>Euphydryas aurinia</i>)	BD II, SRS	Gera – 7,5 ha Bloga – 6,5 ha	Bendras auksuotajai šaškytei tinkamų buveinių apsaugos tikslo plotas yra 14 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 7,5 ha plote ir atkurti gerą buveinių būklę ne mažesniame kaip 6,5 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
5.	Didysis auksinukas (<i>Lycaena dispar</i>)	BD II, SRS	Gera – 11,5 ha	Bendras didžiajam auksinukui tinkamų buveinių apsaugos tikslo plotas yra 11,5 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
6.	Šarvuotoji skėtė (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	BD II, SRS	Gera – 0,3 ha Bloga – 0,15 ha	Bendras šarvuotajai skėtei tinkamų buveinių apsaugos tikslo plotas yra 0,45 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,3 ha plote ir atkurti gerą buveinių būklę	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

				ne mažesniame kaip 0,15 ha plote.	
7.	Mažasis anakamptis (<i>Anacamptis morio</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
8.	Paprastoji tuklė (<i>Pinguicula vulgaris</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
9.	Rudmargė hesperija (<i>Carterocephalus palaemon</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
10.	Rudakis satyriukas (<i>Coenonympha hero</i>)	BD IV, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
11.	Baltamargė šaškytė (<i>Euphydryas maturna</i>)	BD II, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
12.	Akiuotasis satyras (<i>Lopinga achine</i>)	BD IV, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
13.	Mažoji šaškytė (<i>Melitaea aurelia</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		

14.	Tamsioji šaškytė (<i>Melitaea diamina</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
15.	Machaonas (<i>Papilio machaon</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
16.	Ryškioji gražiataurė (<i>Caloscypha fulgens</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
17.	Nendrinė rupūžė (<i>Epidalea calamita</i>)	BD IV, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
18.	Paprastoji griežlė (<i>Crex crex</i>)	PD I, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		

Sutrupinimai: BD – 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, I, II, IV priedai

PD – 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (kodifikuota redakcija), I priedas

SRS – Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.219902/asr>);

GAB – Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių geros apsaugos būklės kriterijai.

Pastaba: paryškinti vertybių pavadinimai, nurodyti apsaugos tiksluose.

4. Bendras BAST plotas yra 44,65 ha, iš jų privačios nuosavybės teise valdoma žemė užima 1,64 ha. Didžiausią dalį valstybinės žemės užima miškai (25,79 ha), valdomi valstybinės žemės patikėtinio valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ VMU). Likusi valstybinės žemės dalis valdoma valstybinės žemės patikėtinio Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT). Visos Teritorijos žemėnaudos tipai ir užimami plotai pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Žemėnaudos pasiskirstymas.

Žemėnaudos rūšis	Plotas, ha
Miškas	22,23
Ganyklos arba pievos	12,15
Dirbama žemė	3,51
Medžių, krūmų želdiniai	5,80
Kūdryos	0,07
Kita	0,89
Viso	44,65

5. Pagrindinės grėsmės – pievų buveinių apleidimas ir nebenaudojimas ūkiniais tikslais, jų degradacija dėl užaugimo sumedėjusia augalija bei nebūdingų žolinių augalų rūšių plitimo. Pievose taip pat plinta invazinė rūšis – gausialapis lubinas (*Lupinus polyphyllus*). Teritorijoje esančios kūdryos užželia, todėl tampa nebetinkamos vabzdžiams ir varliagyviams.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 8 skirsnio 69 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, 18 skirsnio 79 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose, VI skyriaus 3 skirsnio 95 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos miško žemėje, 4 skirsnio 96 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos natūraliose pievose ir ganyklose bei 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir apsaugos juostose, 9 skirsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos pelkėse ir šaltinyuose, taip pat Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto, kuris reglamentuoja, kad bet kokie projektai dėl planuojamos ūkinės veiklos būtų įvertinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo nustatyta tvarka, įvertinant ar numatoma veikla gali daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoje saugomoms gamtinėms vertybėms, nuostatos užtikrina BAST aptinkamų Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsaugą.

II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS

6. Plano tikslas – atkurti palankią EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių būklę: 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2,5 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 5,5 ha plote), 9080, *Pelkėti lapuočių miškai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), auksuotosios šaškytės buveinės (ne mažesniame kaip 6,5 ha plote), šarvuotosios skėtės buveinės (ne mažesniame kaip 0,15 ha plote), pasiekti buveinių susiformavimą: 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 5 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), taip pat išsaugoti gerą EB svarbos rūšių buveinių, bei kitų teritorijoje aptinkamų vertybių būklę.

3 lentelė. Priemonių įgyvendinimo planas

Plano uždavinys	Priemonės pavadinimas	Tvarkymo ploto Nr.	Atsakinga institucija	Priemonės įvykdymo periodiškumas
1. Atkurti ir palaikyti būdingą pievų augalijos ir saugomų rūšių buveinių struktūrą	1.1. Kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos	2, 3, 4, 5, 7, 7a	VĮ VMU, Direkcija	I metai (atžalų kirtimas esant poreikiui II–III)
	1.2. Šienauti (tvarkymo plote Nr. 2 taikant mozaikinį šienavimą) ir pašalinti biomasę iš Teritorijos (alternatyva – ganyti)	1, 2, 3, 4, 5, 7, 7a	Direkcija, VĮ VMU	Kasmet
	1.3. Naikinti gausialapius lubinus juos iškasant	1,2	Direkcija	I–II metai
2. Atkurti buveinės 9080, *Pelkėti lapuočių miškai hidrologinį režimą	2.1. Parengti hidrologinio režimo atkūrimo projektą	6	Direkcija	I metai
	2.2. Įgyvendinti hidrologinio režimo atkūrimo projektą	6	Direkcija, VĮ VMU	I–II metai
3. Atkurti geras šarvuotosios skėtės buveinių apšvietimo sąlygas	3.1. Kirsti perteklinę sumedėjusią augaliją kūdrių pakrantėse, biomasę pašalinti iš Teritorijos	8	VĮ VMU, Direkcija	I metai (atžalų kirtimas esant poreikiui II–III)

7. Informacija apie priemonių įgyvendinimą.

Indeksas „a“ prie tvarkymo ploto numerio reiškia, kad jis yra privačios nuosavybės teise priklausančioje žemėje (fizinio arba juridinio asmens).

1.1. priemonė, 2, 3, 4, 5, 7, 7a tvarkymo plotai. Dėl nutrūkusio ūkinio naudojimo daugelis teritorijoje esančių pievų apauga medžiais ir krūmais. Todėl svarbu šalinti perteklinę sumedėjusią augaliją, atverti pievų buveines ir sudaryti sąlygas tolimesniam jų naudojimui – šienavimui ir (arba) ganymui. Tvarkymo plotuose šalinama visa sumedėjusi augalija arba galima palikti pavienių krūmų ar jų grupių, suteikiančių drugiams užuovėją, taip pat pavienių laukinių vaismedžių – miškinių obelių (*Malus sylvestris*), miškinių kriaušių (*Pyrus communis* ssp. *pyraster*), stambesnius kitų rūšių medžius bei jų grupes, jeigu jie reikalingi pavėsiui ganomiems gyvuliams, tačiau bendras sumedėjusios augalijos projekcinis padengimas neturi viršyti 10 proc. Prieš priemonės įgyvendinimą situaciją vietoje įvertina bei kertamų, paliekamų krūmų ir medžių poreikius papildomai nustato Direkcija.

Sumedėjusią augaliją kirsti kuo arčiau žemės paviršiaus, lapuočių kelmelius papildomai įpjauti ar kitaip kuo labiau pažeisti, kad ataugtų mažiau atžalų. Kelmelius taip pat galima frezuoti iki 20 cm gylio. Kirtimo darbus, biomasės šalinimą vykdyti nuo liepos 16 d. iki kovo 1 d., rankiniu būdu ar specialia technika, siekiant kuo mažesnio neigiamo poveikio buveinei (nepaliekant gilių provėžų). Po

sumedėjusios augalijos pašalinimo tvarkymo plotuose esančiose pievose turi būti užtikrinamas reguliarus ganymas arba šienavimas. Jeigu plotai bus naudojami ganymui, atsižvelgiant į atžalų gausą ir gyvulių poveikį, po 1–2 metų gali prireikti pakartotinai pašalinti sumedėjusios augalijos atžalas. Jeigu plotai bus pradedami šienauti kitais metais po sumedėjusios augalijos pirminio kirtimo, papildomas atžalų šalinimas paprastai nėra reikalingas, nes atžalos pašalinamos šienavimo metu.

1.2. priemonė, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 7a tvarkymo plotai. Dėl apleidimo daugelyje pievų plotų plinta nitrofilinės rūšys, tokios kaip krūminiai builiai (*Anthriscus sylvestris*), kvapieji gurgždžiai (*Chaerophyllum aromaticum*) ir kt., o dalyje pievų – ekspansyvi rūšis smiltyninis lendrūnas (*Calamagrostis epigejos*). Siekiant atkurti būdingą pievų žolinės augalijos struktūrą, būtina užtikrinti reguliarių pievų naudojimą.

Tvarkymo plote Nr. 2, kuriame aptinkami drugių mitybiniai augalai, taikomas mozaikinis šienavimas. Mozaikinio šienavimo schema sudaroma prieš atliekant gamtotvarkos darbus, kada patikslinamos mitybinių augalų vietos. Kad nenušienauti fragmentai su mitybiniais augalais būtų tolygiai pasiskirstę, tvarkymo plotas atskirai suskirstomas į 9 dalis, iš kurių 3 dalys kasmet paliekamos nenušienautos. Paliktos dalys neturi susisiekti ir kasmet turi būti vis kitoje vietoje, kad kiekviena iš 9 ploto dalių būtų nušienauta kartą per 3 metus (kasmet vis kitoje vietoje turi būti paliekama apie 30 proc. nenušienauto ploto).

Tvarkymo plotuose Nr. 1, 3, 4, 5, 7, 7a, vykdomas įprastas pievų šienavimas visame plote. Šiuose plotuose pirmaisiais priemonių įgyvendinimo metais reikalingas intensyvesnis pievų tvarkymas, siekiant slopinti krūmų atžėlimą ir mažinti ekspansyvių bei nitrofilinių, pievoms nebūdingų augalų rūšių plitimą. Vėliau atsiradus drugių mitybinių augalų (vandeninė rūgštyinė (*Rumex aquaticus*), rūgštyinė gudažolė (*R. hydrolapathum*), pievinė miegalė (*Succisa pratensis*)) bei sumažėjus nebūdingų nitrofilinių ir ekspansyvių rūšių gausai, turi būti pradėtas mozaikinis šienavimas pagal aukščiau aprašytą metodiką.

Optimalus šienavimo laikas buveinių gerai būklei pasiekti – nuo birželio mėn. vidurio iki liepos mėn. vidurio. Neturint galimybių šienauti šiuo laikotarpiu, galima šienauti vėliau, po liepos vidurio. Atolą galima ganyti ar šienauti. Nupjauta žolė turi būti paliekama išdžiūti, o vėliau visa biomasė išvežta iš tvarkymo plotų, kad nevyktų tolesnė pievų eutrofikacija.

Visuose tvarkymo plotuose alternatyvi priemonė – ganymas. Jeigu Teritorijoje būtų organizuojamas ganymas, įgyvendinus sumedėjusios augalijos pašalinimo priemonę, pirmaisiais metais prieš pradedant ganymą tvarkymo plotus reikia nušienauti, išdžiovinti nupjautą žolę ir ją pašalinti kartu su susikaupusia negyvų augalų liekanų biomasė. Taip užtikrinama, kad prieš pradedant ganymą pieva bus tolygesnė. Dėl nutrūkusio pievų ūkinio naudojimo yra padidėjęs pievų trofiškumas, todėl pirmuosius tris metus galima taikyti didesnio intensyvumo ganymą – iki 1 SG/ha, vėliau taikyti įprastą ekstensyvų ganymą – iki 0,5 SG/ha. Visais atvejais būtina reguliariai stebėti ganymo poveikį, o atsiradus perganymo požymiams, reikšmingiems dirvos pažeidimams, ganymo intensyvumą mažinti, atskirti aptvarus intensyviau nuganytuose plotuose. Po ganiavos likus >30 proc. nenuėstos žolės plotų turi būti nupjaunami likučiai. Jeigu nuėdimas per mažas (<50 proc.), nupjauta žolė turi būti pašalinama iš tvarkymo ploto. Ganiavos laikas neribojamas.

1.3. priemonė, 1, 2 tvarkymo plotai. Teritorijoje esančiuose tvarkymo plotuose Nr. 1 ir 2 stebimas gausialapių lubinų (*Lupinus polyphyllus*) plitimas, todėl būtina organizuoti šios invazinės

rūšies naikinimą, kad rūšies individai plačiau neplistų. Gausialapiai lubinai naikinami juos iškasant žydėjimo laikotarpiu – nuo gegužės 20 d. iki birželio 15 d. Jeigu Teritorijoje esančios pievos tvarkomos jas šienaujant, lubinų kasimas vykdomas iki šienavimo pradžios. Kastuvas smeigiamas į žemę 10–15 cm atstumu nuo augalo, įstrižai, kad maždaug 10–15 cm gylyje būtų pakirsta pagrindinė šaknis. Suėmus augalą už lapų ir žiedyno, jis ištraukiamas iš žemės kartu su šaknimi. Nuo šaknų nupurtomas dirvožemis, kasimo vieta užlyginama, o pakelta velėna prispaudžiama prie žemės. Iškastai ir surinkti gausialapiai lubinai turi būti išgabenami iš Teritorijos. Pirmaisiais tvarkymo metais iškasami visi aptikti augalai. Antraisiais tvarkymo metais tuo pačiu laikotarpiu (nuo gegužės 20 d. iki birželio 15 d.) pakartotinai iškasami iš sėklų sudygę, iš šaknų atžėlę ir ankstesnio tvarkymo metu nepastebėti augalai.

2.1.–2.2. priemonės, 6 tvarkymo plotas. Rengiant hidrologinio režimo atkūrimo projektą tvarkymo plote Nr. 6 ir jo aplinkoje, būtina išsamiai įvertinti esamą hidrologinę būklę, sausinimo sistemų ir kanalų tinklą, jų techninę būklę bei poveikį tvarkymo plote esančiai EB svarbos 9080, *Pelkėtų lapuočių miškų buveinei. Įvertinus esamą situaciją, turi būti nustatytos pagrindinės hidrologinio režimo pakitimo priežastys ir įvertintos galimybės atkurti šiai buveinei būdingas hidrologines sąlygas.

Rengiant projektą turi būti parinktos konkrečiai teritorijai tinkamiausios hidrologinio režimo atkūrimo priemonės, numatant, jeigu būtina, sausinimo kanalų tvenkimą, jų pralaidumo ribojimą ar vandens lygio reguliavimo sprendinius ir kitas hidrotechnines priemones. Parenkant sprendinius turi būti įvertintas jų poveikis EB svarbos buveinei, jos būklei ir vystymosi sąlygoms, taip pat galimas poveikis gretimiesiems žemės sklypams, infrastruktūrai ir kitoms teritorijoje esančioms gamtinėms vertybėms. Hidrologinio režimo atkūrimo sprendiniai turi būti parinkti taip, kad būtų sudarytos kiek įmanoma palankios sąlygos saugomoms buveinėms išlikti ir atsikurti, kartu išvengiant neigiamo poveikio aplinkinėms teritorijoms.

3.1. priemonė, 8 tvarkymo plotas. Tvarkymo plotas apima tris atskiras Teritorijoje esančias kūdras. Kūdrų pakrantėse šalinama perteklinė sumedėjusi augalija, daugiausia karklai (*Salix* sp.), siekiant sumažinti vandens telkinių užpavėsinimą ir palaikyti šarvuotajai skėtei tinkamas buveinių sąlygas. Tvarkymo metu rekomenduojama išsaugoti pavienius medžius ar krūmus, jeigu jie nesudaro ištisinio pavėsio virš vandens telkinio. Pageidautina, kad paliekami medžiai ir krūmai augtų šiaurinėje arba rytinėje vandens telkinio pakrantėje, kur jų sukliamas užpavėsinimas yra mažiausias. Nukirsta sumedėjusi augalija ir kita biomasė pašalinama iš Teritorijos. Vėlesniais metais pagal poreikį šalinamos atžalos, kad būtų išlaikytas pakankamas vandens telkinių apšviestumas.

4 lentelė. Informacija apie tvarkymo plotus

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	EB svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (ha) pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (pažymint, kurios rūšys yra EB svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ Valstybinių miškų urėdija, - įrašomas ir regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai, (ha)	Miškų kvartalų ir sklypų Nr., miško grupė	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkymui svarbios aplinkybės
1	2,66	6510 (2,66)	Auksuotoji šaškytė (2,66)	Valstybinė, VĮ VMU Anykščių regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (2,43); Medžių, krūmų želdiniai (0,21); Miškas (0,02)	263 (37)	Sausa, geras privažiavimas
2	6,00	6270 (2,52); 6510 (3,00)	Auksuotoji šaškytė (5,92); Didysis auksinukas (2,35); Šarvuotoji skėtė (0,053); Mažasis anakamptis; Paprastoji griežlė; Paprastoji tuklė	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (4,76); Medžių, krūmų želdiniai (1,03); Miškas (0,20)		Sausa, geras privažiavimas
3	6,72	6270 (5,42)	Auksuotoji šaškytė (0,41); Didysis auksinukas (6,67); Šarvuotoji skėtė (0,004)	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (5,13); Lauko ir miško keliukai (0,19); Medžių, krūmų želdiniai (1,33);		Sausa, geras privažiavimas

			Ryškioji gražiataurė; Rudmargė hesperija; Rudakis satyriukas; Nendrinė rupūžė; Mažoji šaškytė; Tamsioji šaškytė		Miškas (0,07)		
4	2,48	–	Auksuotoji šaškytė (2,48); Didysis auksinukas (2,48); Šarvuotoji skėtė (0,25); Machaonas; Rudakis satyriukas; Tamsioji šaškytė	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,32); Medžių, krūmų želdiniai (1,41); Miškas (0,70); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,05)		Didesnėje ploto dalyje laikosi paviršinis vanduo
5	0,87	6270 (0,29); 6510 (0,58)	Auksuotoji šaškytė (0,87); Akiuotasis satyras; Mažoji šaškytė; Rudakis satyriukas	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,01); Medžių, krūmų želdiniai (0,77); Miškas (0,09)		Drėgna
6	6,24	9080 (2,22)	Auksuotoji šaškytė	Valstybinė, VĮ VMU Anykščių regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,11); Medžių, krūmų želdiniai (0,09); Miškas (5,89); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,15)	263 (5, 7, 8, 11, 12, 25, 26, 27, 28)	
7	0,6	–	Auksuotoji šaškytė (0,60)	Valstybinė, VĮ VMU Anykščių regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,44); Medžių, krūmų želdiniai (0,09); Miškas (0,07)	263 (65)	Geras privažiavimas, kai kada gali būti drėgna

7a	0,76	—	Auksuotoji šaškytė (0,76);	Privati	Ganyklos arba pievos (0,10); Medžių, krūmų želdiniai (0,59); Miškas (0,07)		Sausa, geras privažiavimas
8	0,18	—	Šarvuotoji skėtė (0,18); Auksuotoji šaškytė (0,07); Didysis auksinukas (0,07);	Valstybinė, VĮ VMU Anykščių regioninis padalinys, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,06); Kūdros (0,08); Medžių, krūmų želdiniai (0,01); Miškas (0,03)	263 (65, 66)	Tvarkymo plotas apima tris atskirus vandens telkinius

III. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI

8. Plano priemonių įgyvendinimą Teritorijoje koordinuoja Direkcija. Ji atsakinga už Teritorijoje nustatytą EB svarbos natūralių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą, taip pat informuoja ir konsultuoja žemės savininkus, valdytojus, naudotojus tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemonių įgyvendinimo klausimais, teikia siūlymus dėl kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei palankių žemės ūkio priemonių įgyvendinimo. Pagrindiniai Plane numatytų priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos fondų lėšos. Kiti finansavimo šaltiniai priemonių įgyvendinimui yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos. Pagal Aprašo 22 punktą, suplanuotos priemonės privačios nuosavybės teise valdomuose žemės sklypuose bus įgyvendinamos tik gavus žemės sklypų savininkų ar valdytojų sutikimą. Priemonės galima įgyvendinti ir talkų metu. Įgyvendinimo metai gali keistis priklausomai nuo gauto ar negauto finansavimo gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui ar kitų svarbių priežasčių. 5 lentelėje pateiktos preliminarios lėšos, reikalingos perkant paslaugas priemonių įgyvendinimui. Valstybinės reikšmės miško žemėje, patikėjimo teise valdomoje VĮ VMU, darbus organizuoja ir vykdo VĮ VMU. Valstybinėje žemėje, patikėjimo teise valdomoje NŽT, esant NŽT pritarimui, darbus organizuoja ir vykdo Direkcija. Vienas tvarkymo plotas yra privačios nuosavybės teise valdomoje žemėje ir yra galimybė, kad žemės sklypo valdytojas pats įgyvendins priemones.

5 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Priemonės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkymo ploto Nr.	Darbų apimtys, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur.				
				I	II	III	IV	V
1.1.	VĮ VMU, Direkcija	2, 3, 4, 5, 7, 7a	17,43	26000				
1.2.	Direkcija, VĮ VMU	1, 2, 3, 4, 5, 7, 7a	20,09	20000	20000	20000	20000	20000
1.3.	Direkcija	1, 2	8,66	35000	35000			
2.1.	Direkcija	6	6,24	5000				
2.2.	Direkcija, VĮ VMU	6	6,24		10000			
3.1.	VĮ VMU, Direkcija	8	0,18	500	200	200	200	

IV. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA

9. Už Plano įgyvendinimo stebėseną, peržiūrą ir tikslinimą atsako Direkcija, kuri vertina EB svarbos natūralių buveinių būklę, plano ir jo priemonių efektyvumą. Direkcija įveda informaciją apie

įgyvendintas gamtotvarkos priemonės į Biologinės įvairovės informacinės sistemos (toliau – BĪIS) gamtotvarkos modulį (<https://gamtotvarka.biip.lt/>) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų.

Planas turi būti peržiūrimas ne vėliau kaip po penkerių metų jį patvirtinus ir parengiant peržiūros ataskaitą pagal Apraše pateiktas rekomendacijas. Kitos peržiūrų ataskaitos rengiamos ne rečiau kaip kas 5 metai. Planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau nei kas penkerius metus, jeigu atsiranda naujų aplinkybių, kurios nevertintos plano rengimo metu, pradeda blogėti EB svarbos natūralių buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacija arba randama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

Įgyvendinant Plane numatytas priemonės, stebimas jų poveikis saugomų gamtos vertybių apsaugos būklei pagal Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“. Tuo tikslu fiksuojamos natūralių buveinių plotų ribos, o būklė vertinama pagal natūralių buveinių būklės vertinimo kriterijus (toliau – BVK), patvirtintus Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025 m. spalio 17 d. įsakymu „Dėl Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių monitoringo metodikos patvirtinimo“. Pirminio būklės vertinimo pagal BVK duomenys turi būti ne senesni kaip 2 metai iki gamtotvarkos darbų pradžios, nes apleistų pievų būklė sparčiai kinta, dėl ko senesni duomenys gali neatspindėti aktualios situacijos. Visas buveinių ir rūšių būklės vertinimas prieš gamtotvarką, ir 5-aisiais bei 10-aisiais Plano įgyvendinimo metais atliekamas toje pačioje vietoje. Tinkamas tyrimų laikas – vegetacijos laikotarpis, optimalus – birželio mėn. Kartu vertinamos ir geros būklės buveinės, kurioms gamtotvarkos priemonės nebuvo taikomos, tačiau būtina užtikrinti gerą būklę. Pagal galimybes ši stebėseną derinama su Direkcijos vykdoma gamtos vertybių stebėseną, valstybinių draustinių vertinimu.

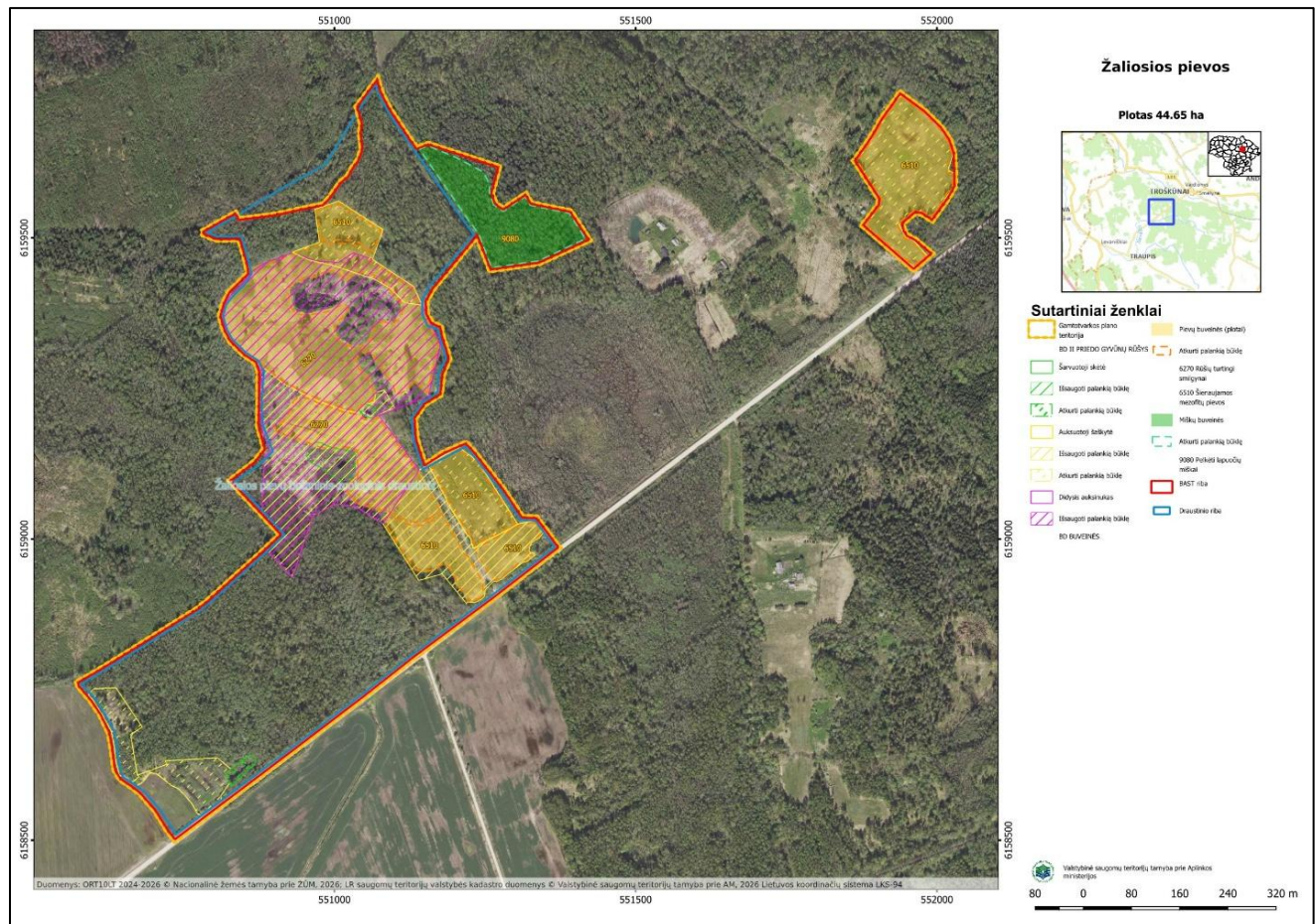
V. PRIEDAI

10. Tvarkymo plotų žemėlapis, kita grafinė dalis pateikiami 1–3 prieduose. Taip pat su žemėlapiais galima susipažinti BĪIS gamtotvarkos modulyje https://gamtotvarka.biip.lt/dokumentai/gamtotvarkos-planai/perziura/tvarkymo_teritorijos/bef5db7c-a0e0-4292-a895-f0316c155173/.

SRIS kaupiami duomenys apie saugomas gamtos vertybes, kurių tiksli radimo vieta 1 priede nenurodoma. Duomenys apie saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes tvarkomi ir teikiami Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenų teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

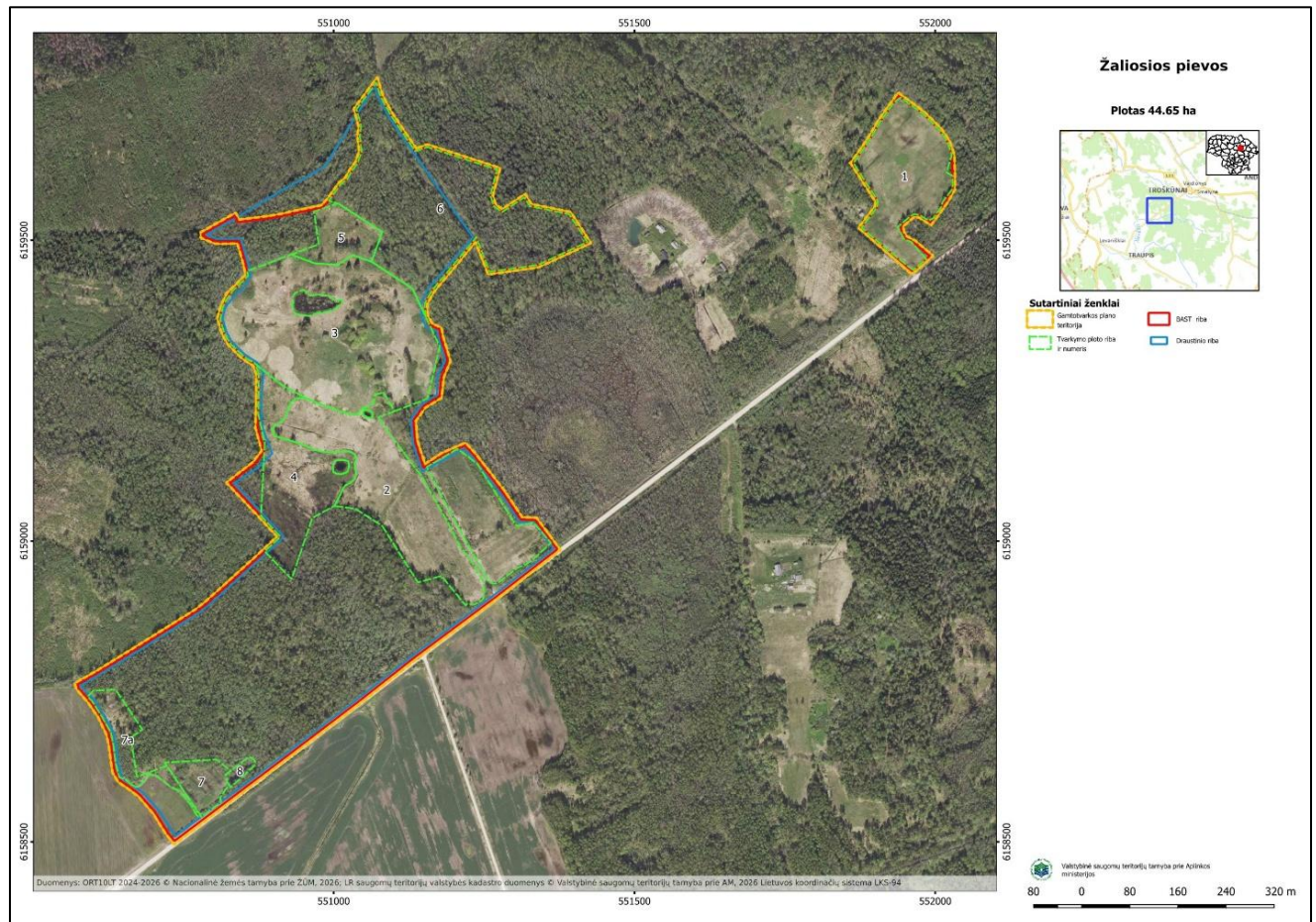
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos „Žaliosios
pievos“ (kodas LTANY0014) gamtotvarkos plano
1 priedas

EB svarbos natūralių buveinių išsidėstymas

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos Žaliosios
pievos (kodas LTANY0014) gamtotvarkos plano
2 priedas

Tvarkymo plotai

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos Žaliosios
pievos (kodas LTANY0014) gamtotvarkos plano
3 priedas

Žemės naudmenos

